

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **I. S.**, zast. JUDr. Josefem Pernicou, advokátem, se sídlem tř. kpt. Jaroše 19, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 4. 6. 2008, č. j. 33 Cad 28/2008 – 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobce JUDr. Josefu Pernicovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1904 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 4. 6. 2008, č. j. 33 Cad 28/2008 – 26, (dále jen „usnesení“), kterým byla podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta pro opožděnost jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 12. 2007, č. X, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto napadeným rozhodnutím zamítla žalovaná stěžovatelovu žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), protože podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Brno - venkov (dále jen „OSSZ Brno – venkov“) ze dne 2. 11. 2007 není plně invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti jen o 25%. Napadené rozhodnutí obsahuje také poučení, že proti tomuto rozhodnutí se ve správním řízení nepřipouštějí řádné opravné prostředky a že proti rozhodnutí žalované lze podat žalobu k soudu do dvou měsíců ode dne následujícího po dni jeho doručení, přičemž lhůta je zachována, je-li žaloba podána v této lhůtě u České správy sociálního zabezpečení v Praze.

Proti tomuto napadenému rozhodnutí, které bylo stěžovateli doručeno dne 6. 12. 2007, podal stěžovatel osobně dne 18. 2. 2008 ke krajskému soudu žalobu, v níž se ohradil proti tomu, že nebyl vyšetřen lékařskou komisí a že nebylo přihlédnuto k novým lékařským nálezům. Odmítl závěry posudku OSSZ Brno – venkov a uvedl, že trpí velkými bolestmi a jeho zdravotní obtíže mu znemožňují vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Z těchto důvodů navrhl, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalované a vrátil jí věc k dalšímu řízení.

Krajský soud doplnil dokazování o posudek o zdravotním stavu stěžovatele ze dne 29. 5. 2008 vypracovaný Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v Brně (dále jen „PK MPSV“). PK MPSV dospěla k závěru, že stěžovatelův zdravotní stav neodpovídá ani plné ani částečné invaliditě. Krajský soud zároveň požádal o zaslání kopie doručky prokazující, kdy bylo stěžovateli doručeno napadené rozhodnutí žalované. Z této doručky krajský soud zjistil, že stěžovatel převzal napadené rozhodnutí dne 6. 12. 2007, a proto shledal, že stěžovatel, který podal žalobu ke krajskému soudu dne 18. 2. 2008, ji podal až po uplynutí dvouměsíční lhůty. Podotkl, že na této skutečnosti nic nemění ani to, že se stěžovatel pokoušel žalobu podat jak prostřednictvím OSSZ Brno – venkov, tak Městské správy sociálního zabezpečení Brno (dále jen „MSSZ Brno“). Krajský soud proto žalobu stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl pro opožděnost, i když provedl procesní úkony směřující k rozhodnutí věci.

Stěžovatel podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., v níž namítl, že žalobu podal opožděně v důsledku své neznalosti zákonů a nesprávnému postupu pracovnic žalované. Tvrdil, že podal žalobu osobně u žalované, jejíž pracovnice mu slíbily, že ji zašlou vnitropodnikovou poštou žalované do Prahy. Po uplynutí lhůty mu však bylo sděleno, že žalobu je nutné podat u soudu, a proto mu byla žaloba vrácena. Přestože tak následně učinil, byla jeho žaloba vzhledem k postupu žalované, který byl podle jeho názoru nesprávný a účelový, odmítnuta pro opožděnost. Dále zopakoval své zdravotní obtíže a výhrady proti tomu, jakým způsobem byl hodnocen jeho zdravotní stav. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu, a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že se na žalobě stěžovatele, kterou podal osobně ke krajskému soudu dne 18. 2. 2008 nachází otisk podacího razítka OSSZ Brno – venkov ze dne 4. 2. 2008 a otisk podacího razítka MSSZ Brno ze dne 5. 2. 2008. V žalobě jsou učiněny také určité opravy, které jsou datovány dnem 13. 2. 2008 a stěžovatelem parafovány. Je tedy zřejmé, že v této době měl stěžovatel žalobu ve své dispozici. K žalobě je také připojen průvodní dopis stěžovatele sepsaný dne 13. 2. 2008 adresovaný krajskému soudu, v němž uvádí, že „po konzultaci s pracovnicemi ČSSZ Brno Kaunicova (správně má být zřejmě „Kounicova“) podávám žalobu na ČSSZ Praha 5, Křížova 25, ústřední odbor rozhodování o dávkách důchodového pojištění“. Z podacího razítka je zřejmé, že tento přípis byl společně se žalobou osobně podán ke krajskému soudu dne 18. 2. 2008.

Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s., protože byla podána osobou oprávněnou, která je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem, byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a z kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. uplatněný stěžovatelem spočívá v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že předmětem jeho přezkumu byla v této věci pouze otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl jako opožděně podanou. Nezabýval se proto věcnými námitkami stěžovatele uvedenými v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze podat žalobu do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty prominout. Pokud tedy není tato lhůta dodržena a žaloba tak byla podána opožděně, nemůže soud zkoumat z jakých důvodů nebyla lhůta dodržena a přihlížet k důvodům, které vedly k jejímu překročení, popřípadě zkoumat, čím zaviněním nebo v důsledku jakých skutečností k překročení lhůty došlo. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57, přístupný na www.nssoud.cz).

Pokud tedy stěžovatel podal žalobu ke krajskému soudu po uplynutí dvouměsíční lhůty, nadto v rozporu se správným poučením uvedeným v napadeném rozhodnutí, nemohl ji krajský soud věcně projednat, ale musel ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. usnesením odmítnout. Na tento postup nemá žádný vliv skutečnost, že stěžovatel zmeškal lhůtu v důsledku své neznalosti zákonů či údajnému nesprávnému postupu pracovníků OSSZ.

Stěžovatel dále namítl, že žalobu podal u žalované, a jen z důvodu nesprávného postupu pracovníků žalované sídlící v Brně na ulici Kounicova nebyla „vnitropodnikovou cestou“ zaslána do Prahy. K této výtce je třeba uvést, že se stěžovatel mylí, když se domnívá, že žalobu podával u žalované ČSSZ v Praze a že hovořil s pracovníky žalované, neboť na stěžovatelem uváděné adrese nesídlí žalovaná, ale OSSZ Brno – venkov, která žalobu také dne 4. 2. 2008 opatřila podacím razítkem. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že podle § 3 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, jsou orgány sociálního zabezpečení rovněž Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správa sociálního zabezpečení. Podle § 5 tohoto zákona rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení mimo jiné i o dávkách důchodového pojištění. Česká správa sociálního zabezpečení je odlišným orgánem s odlišnou příslušností než je okresní, případně městská, správa sociálního zabezpečení. Pojem správní orgán, proti jehož rozhodnutí žaloba směřuje, nelze ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. vyložit jinak než striktně jako správní orgán, pod jehož hlavičkou a v jehož věcné, místní a funkční příslušnosti bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. Námitka stěžovatele, že podal žalobu u žalované, tak zjevně neodpovídá skutečnosti. Žaloba proti rozhodnutí ČSSZ o důchodové dávce tak musí být podána přímo u ČSSZ či jejího územního detašovaného pracoviště, které je její organizační složkou, nikoliv u okresní či Městské správy sociálního zabezpečení, které rozhodnutí napadené žalobou nevydaly. Podal-li tak stěžovatel žalobu k OSSZ Brno – venkov, podal ji k jinému orgánu než je správní orgán, proti jehož rozhodnutí žaloba směřuje, kterým v tomto případě byla ČSSZ. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že z tohoto důvodu nebyla ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. zachována lhůta pro podání žaloby.

Bez povšimnutí nelze ponechat ani to, že OSSZ Brno – venkov vrátila stěžovateli žalobu téhož dne, kdy ji na OSSZ Brno – venkov podal, tj. dne 4. 2. 2008, a i ze stěžovatelova přípisu přiloženého k žalobě vyplývá, že mu poskytla poučení. V tomto okamžiku měl stěžovatel

stále možnost podat žalobu ve lhůtě, jejímž posledním dnem byla středa 6. 2. 2008. Stěžovatel však svoji žalobu následující den podal na MSSZ Brno, která jí také opatřila podacím razítkem. Z žaloby je rovněž zřejmé, že ji stěžovatel měl nejpozději dne 13. 2. 2008 ve své dispozici, když v ní činil změny, které tímto dnem datoval a připojil k nim svůj podpis. Žalobu přesto podal osobně ke krajskému soudu až dne 18. 2. 2008. Nejvyšší správní soud nadto podotýká, že stěžovatel byl v poučení napadeného rozhodnutí správně a přesně poučen o tom, že dvouměsíční lhůta k podání žaloby k soudu je zachována také tehdy, pokud je žaloba v této lhůtě podána u ČSSZ v Praze.

Nejvyšší správní soud z těchto důvodů dospěl k závěru, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí žalované až dne 18. 2. 2008 osobně ke krajskému soudu, tedy až po uplynutí lhůty pro její podání, a proto krajský soud v souladu se zákonem žalobu stěžovatele odmítl jako opožděně podanou. Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost stěžovatele brojící proti tomuto postupu krajského soudu není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému náhradu nákladů řízení nelze přiznat s poukazem na ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Josefu Pernicovi, byla stanovena za dva úkony právní služby po 500 Kč (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti), a to podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění účinném od 1. 9. 2006. Za provedené úkony tedy přísluší zástupci stěžovatele odměna ve výši 1000 Kč. Dále byla zástupci stěžovatele započítána náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy za dva provedené úkony 600 Kč. Zástupce stěžovatele doložil registrační osvědčení, že je plátcem DPH, a proto celková výše jeho odměny činí 1904 Kč (1600 Kč odměna + 19 % z této částky, tj. 304 Kč). Odměna stanovená zástupci stěžovatele v celkové výši 1904 Kč mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu